www.prepp.in

Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

D

Paper-II

SOCIOLOGY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No. | | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

SEP - 14221

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

www.prepp.in

Your Personal Exam Guide

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Sociology
Paper II
समाजशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other as Reason (R) :

Assertion (A) : Gated enclaves symbolize the exclusive urban development in India.

Reason (R) : Only a few can afford to live in gated enclaves.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

1. खाली दोन विधाने दिलेली आहेत. एकास प्रतिपादन (A) संबोधले आहे तर दुसऱ्यास कारण (R) संबोधले आहे :

प्रतिपादन (A) : संरक्षित बंदिस्त प्रदेश हे शहरी विकासातील खास वेगळे प्रतीक आहे.

कारण (R) : थोड्या लोकांनाच संरक्षित बंदिस्त प्रदेश समुदायामध्ये वास्तव्य करणे परवडणारे असते.

खालील दिलेला संकेतांकाच्या आधारे योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहे आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) हे सत्य आहे, परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) हे बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) हे चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

2. Gandhian idea of development focuses on ....
   (A) Private ownership
   (B) Community ownership
   (C) Trusteeship
   (D) Government ownership

3. Which one of the following is not a principle of qualitative research ?
   (A) Communication
   (B) Inflexible research procedures
   (C) Construction of reality
   (D) Reflexivity

4. Which one of the following does not come under the domain of a survey ?
   (A) Information about specific persons
   (B) Information about specific problem
   (C) Tested general knowledge for formulating theory and general laws
   (D) Improvement of social conditions of a specific locality

5. Whose name is closely associated with 'The New Ecological Paradigm' in view of development of environmental sociology ?
   (A) Hannigan, John
   (B) Ariel Salleh
   (C) Riley Dunlop and William R. Catton
   (D) Rob White

2. गांधींची विकासाची कल्पना .... वर भर देते.
   (A) खाजगी मालकी
   (B) सामुदायिक मालकी
   (C) विश्वस्त असणे
   (D) शासकीय मालकी

3. खालीलपैकी कोणते गुणात्मक संशोधनाचे तत्त्व नाही ?
   (A) संप्रेषण
   (B) कठोर, लवचिक नसणाऱ्या संशोधन प्रक्रिया
   (C) वास्तवाची बांधणी
   (D) विमर्शात्मकता

4. खालीलपैकी कोणते एक सर्वेक्षणाच्या कक्षेत येत नाही ?
   (A) विशिष्ट व्यक्तिंविषयी माहिती
   (B) विशिष्ट समस्येविषयी माहिती
   (C) सिद्धांत आणि सामान्य अधिनियमांच्या सूत्रणासाठी सामान्य ज्ञानाची पडताळणी
   (D) विशिष्ट प्रदेशातील सामाजिक स्थितीमध्ये सुधार

5. पर्यावरणशास्त्रीय समाजशास्त्राच्या विकासाच्या दृष्टिकोनातून, 'नवीन परिसर शास्त्रीय प्रारूप' विकसित करण्यात कोणाचे नाव जवळून संबंधित आहे ?
   (A) हानिंगन जॉन
   (B) ॲरियल सालेह
   (C) रिले डनलॉप आणि विलियम आर. कॅटन
   (D) रॉब व्हाईट

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

6. Who is the author of 'The Rise of the Network Society' ?
   (A) S. Sassen
   (B) M. Castells
   (C) R. Sennett
   (D) J. Urry

7. Asylums, according to E. Gaffman is an example of a ....
   (A) reformative institution
   (B) total institution
   (C) political institution
   (D) school

8. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other as Reason (R) :

   Assertion (A) : Societies having particularism and ascription as basic features are traditional societies.

   Reason (R) : Parson's scheme of pattern variables can not be applied to appraise modern-tradition polarity.

   Select the *correct* answer from the codes given below :

   Codes :
   (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
   (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
   (C) (A) is true, but (R) is false
   (D) (A) is false but (R) is true

6. 'द राईज ऑफ द नेटवर्क सोसायटी' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?
   (A) एस्. सासेन
   (B) एम्. कास्टल्स
   (C) आर्. सेनेट
   (D) जे. उरी

7. इ. गॉफमन यांच्या मते आश्रयस्थान हे .... चे उदाहरण आहे.
   (A) सुधार संस्था
   (B) संपूर्ण संस्था
   (C) राजकीय संस्था
   (D) शाळा

8. खाली दोन वाक्ये दिली आहेत. त्यातील एक प्रतिपादन (A) आहे आणि दुसरे कारण (R) आहे :

   प्रतिपादन (A) : ज्या समाजांची मूलभूत वैशिष्ट्ये विशिष्टवाद आणि अर्पितता आहेत, ते समाज पारंपरिक समाज असतात.

   कारण (R) : आधुनिक–पारंपरिक ध्रूवांचे मूल्यांकन करण्यासाठी पार्सन्स यांचा आकृति–बंधाचे चल हा आराखडा वापरता येत नाही.

   खालील संकेतांकापैकी योग्य उत्तर निवडा :

   संकेतांक :
   (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
   (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत, परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
   (C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे
   (D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

9. Who is the author of the book, '*Sociology of Economic Life*' ?
   (A) M. Weber
   (B) T. Parsons
   (C) N. Smelser
   (D) Karl Marx

10. Which of the following arguments about gender is *incorrect* ?
   (A) A social construct
   (B) Based on biological differences
   (C) Allows analysis of power-relations between women and men
   (D) Has intersectionality perspective

11. Research ethics prescribe guidelines to protect from ....
   (A) Harm to participants
   (B) Pollution of mind
   (C) Limelight
   (D) Publicity

12. Who has written the book 'In the Belly of the River : Tribal Conflicts Over Development in Narmada Valley' ?
   (A) Patrick McCully
   (B) Ramachandra Guha
   (C) Madhav Gadgil
   (D) Amita Baviskar

9. 'सोशॉलॉजी ऑफ एकॉनॉमिक लाइफ', या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?
   (A) एम. वेबर
   (B) टी. पार्सन्स्
   (C) एन. स्मेलसर
   (D) कार्ल मार्क्स

10. खालीलपैकी लिंगभाव संबंधी कोणते प्रतिपादन चूक आहे ?
   (A) सामाजिक रचित आहे
   (B) जैविक फरकांवर आधारित आहे
   (C) स्त्रिया आणि पुरुषांमधील सत्ता-संबंधांचे विश्लेषण शक्य होते
   (D) आंतरछेदीय परिप्रेक्ष्य आहे

11. संशोधनाच्या नीतिशास्त्रीय कल्पना अशा मार्गदर्शक सूचना देतात ज्यामुळे .... संरक्षण मिळते.
   (A) सहभागींना धोका
   (B) मनाचे प्रदूषण
   (C) प्रसिद्धीचा झोत
   (D) प्रसिद्धी

12. 'इन द बेली ऑफ द रिव्हर : ट्रायबल कॉन्फ्लिक्ट ओव्हर डेव्हलपमेंट इन नर्मदा व्हॅली' हे पुस्तक कोणी लिहिले आहे ?
   (A) पॅट्रीक मॅक्ली
   (B) रामचंद्र गुहा
   (C) माधव गाडगीळ
   (D) अमिता बावीसकर

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

13. Who used the concept of indexicality ?
    (A) Harold Garfinkel
    (B) Erving Goffman
    (C) Alfred Schutz
    (D) Karl Manheim

14. ''Network Enterprise' is the organizational form best suited to a global, informational economy.' Who said this ?
    (A) M. Castells
    (B) M. Albrow
    (C) A. Giddens
    (D) G. Ritzer

15. C. Geertz's interpretative approach to cultural anthropology considers culture as ....
    (A) Pragmatic
    (B) Synthetic
    (C) Semiotic
    (D) Holistic

16. According to whom classes in Indian agriculture can be identified in terms of surplus value and economic exploitation ?
    (A) D. N. Dhanagre
    (B) Utsa Patnaik and Ashok Rudra
    (C) Danial Thorner
    (D) Ramkrishna Mukherjee

13. सूचीकरणाची संकल्पना कोणी वापरली ?
    (A) हेरॉल्ड गारफिंकल
    (B) एरव्हिंग गॉफमन
    (C) आल्फ्रेड शुट्झ
    (D) कार्ल मॅनहीम

14. ''जाल आधारित उद्यम' (Network Enterprise) हा जागतिक आणि माहितीवर आधारित अर्थव्यवस्थेसाठी सर्वोपयोगी संघटनात्मक प्रकार आहे.' हे कोणी म्हटले आहे ?
    (A) एम. कास्टल्स
    (B) एम. आल्ब्रो
    (C) ए. गिडन्स
    (D) जी. रिट्झर

15. सी. गीर्टझ यांच्या सांस्कृतिक मानवशास्त्रातील अन्वयार्थी दृष्टिकोनानुसार संस्कृती .... आहे.
    (A) फलप्रामाण्यक
    (B) संश्लेषणात्मक
    (C) चिन्हमीमांसा
    (D) सर्वंकष

16. कोणाच्या मते भारतीय कृषक समाजातील वर्गांची ओळख वरकड मूल्य व आर्थिक पिळवणुकीच्या संदर्भात पटवता येते ?
    (A) डी. एन. धनागरे
    (B) उत्सा पटनाईक व अशोक रुद्र
    (C) डॅनियल थॉर्नर
    (D) रामकृष्ण मुखर्जी

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

17. M. Foucault refers to governmentality as ....

    (A) Broad acceptance of dominant norms
    (B) Totalitarian state mentality
    (C) Dictatorship
    (D) Power through knowledge

18. Who argues that kinship is based on the alliance between two families formed when women of one group marry men from the other group ?

    (A) B. Malinowski
    (B) A. R. Radcliffe Brown
    (C) Claude Levi-Strauss
    (D) Clifford Geertz

19. 'Welfare decommodification' refers to :

    (A) Welfare is provided publicly notwithstanding one's income or resources
    (B) Welfare is provided on the basis of one's income and resources
    (C) Welfare is provided through market like goods and services
    (D) Welfare is aimed at social stability, stable families and loyalty to state

17. एम्. फूको हे गव्हर्नमेंटालिटी यातून .... सूचित करतात.

    (A) प्रभावी नियमनांची व्यापक स्वीकृती
    (B) सर्वंकषवादी राज्यसंस्थेची मानसिकता
    (C) हुकूमशाही
    (D) ज्ञानामार्फत सत्ता

18. जेव्हा दोन कुटुंबामध्ये युती होऊन एका समूहातील स्त्री दुसऱ्या समूहातील पुरुषाबरोबर विवाह करते त्यावर आधारित असणाऱ्या समूहाला नातेसंबंध व्यवस्था म्हणतात. असे प्रतिपादन कोणी केले आहे ?

    (A) बी. मॅलीनोवस्की
    (B) ए. आर्. रॅडक्लीफ ब्राऊन
    (C) क्लॉड लेव्ही-स्ट्रॉस
    (D) क्लीफोर्ड गीर्ट्झ

19. 'लोककल्याण वि-विनिमयवस्तूकरण' म्हणजे काय ?

    (A) लोककल्याण हे कोणाचेही उत्पन्न व संसाधने यांचा विचार न करता सार्वजनिक रित्या पुरवले जाते
    (B) लोककल्याण हे उत्पन्न व संसाधनांच्या आधारे पुरवले जाते
    (C) लोककल्याण हे बाजारपेठेमार्फत वस्तू व सेवांप्रमाणे पुरवले जाते
    (D) लोककल्याणचा हेतू सामाजिक स्थैर्य, स्थिर कुटुंबे व राज्यसंस्थे प्रति निष्ठा हा आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

20. Which one of the following is not a characteristic of ethnographic research ?
    (A) Social interaction
    (B) Researcher as learner
    (C) Short-term observation
    (D) First-hand observation

21. Which of the following is most polluted city in India by particulate matter (2.5) ?
    (A) Kanpur
    (B) Varanasi
    (C) Delhi
    (D) Gaya

22. Power excercised through force or threat of force is known as ....
    (A) Authority
    (B) Coercion
    (C) Terrorism
    (D) Vandalism

23. Relationship in the community are ....
    (A) Intimate and achieved
    (B) Durable, ascribed and impersonal
    (C) Intimate, achieved and durable
    (D) Intimate, durable and ascribed

20. खालीलपैकी कोणते लोकालेख संशोधनाचे वैशिष्ट्य नाही ?
    (A) सामाजिक आंतरक्रिया
    (B) संशोधक विद्यार्थी असतो
    (C) अल्पकालीन निरीक्षण
    (D) स्वत: केलेले निरीक्षण

21. भारतातील कोणते शहर पर्टिक्युलेट मॅटर (2.5) च्या दृष्टीने सर्वात जास्त प्रदूषित शहर आहे ?
    (A) कानपूर
    (B) वाराणसी
    (C) दिल्ली
    (D) गया

22. ज्यावेळेला सत्ता ही शक्तीच्या माध्यमातून किंवा शक्तीची धमकी देऊन अंमलात आणली जाते त्याला .... असे म्हणतात.
    (A) अधिकार
    (B) दबाव
    (C) दहशतवाद
    (D) विध्वंसक कृती

23. समुदायातील संबंध .... असे असतात.
    (A) आत्मीय आणि अर्जित
    (B) टिकाऊ, अर्पित आणि अवैयक्तिक
    (C) आत्मीय, अर्जित आणि टिकाऊ
    (D) आत्मीय, टिकाऊ आणि अर्पित

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

24. Which is the oldest environmental movement in India ?

(A) Chipko Movement

(B) Bishnoi Movement

(C) Jungle Bachao Andolan

(D) Appiko Movement

25. Match List I with the List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Role taking

(*b*) Public world

(*c*) Impression management

(*d*) Breaching experiments

List II

(1) Ethnomethodology

(2) Symbolic interactionism

(3) Dramaturgical analysis

(4) Phenomenology

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(2)	(4)	(3)	(1)

24. भारतातील सर्वात जुनी पर्यावरण संबंधी चळवळ कोणती ?

(A) चिपको आंदोलन

(B) बिष्णोई आंदोलन

(C) जंगल बचाओ आंदोलन

(D) अप्पीको आंदोलन

25. यादी I ची यादी II शी जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(*a*) भूमिका ग्रहण

(*b*) सार्वजनिक जग

(*c*) प्रभावाचे व्यवस्थापन

(*d*) भंग प्रयोग

यादी II

(1) लोकपद्धतीशास्त्र

(2) प्रतीकात्मक आंतरक्रियावाद

(3) नाट्यशास्त्रीय विश्लेषण

(4) प्रघटनाशास्त्र

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(2)	(4)	(3)	(1)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

26. Most common type of Domestic violence is ....
    (A) Wife battering
    (B) Child abuse
    (C) Elderly abuse
    (D) Sibling violence

27. The belief in technology as determining factor in all fields of life is called :
    (A) Rationality
    (B) Technicality
    (C) Technocracy
    (D) Techno-democracy

28. Jarawas is a tribe from ....
    (A) Bihar
    (B) Andaman Island
    (C) Assam
    (D) Rajasthan

29. Which of the following creates gender roles in a society ?
    (A) Biological differences
    (B) Education
    (C) Socialization
    (D) Political institution

26. कौटुंबिक हिंसाचाराचा सर्वसामान्य प्रकार .... हा आहे.
    (A) पत्नीला मारहाण
    (B) बालकांबरोबर गैरवर्तन
    (C) वयस्कांबरोबर गैरवर्तन
    (D) भावंडांबरोबर हिंसाचार

27. तंत्रज्ञान हा आयुष्याच्या सर्व क्षेत्रांचा निर्धारक घटक आहे, ह्या विश्वासाला .... असे म्हणतात.
    (A) तार्किकता
    (B) तांत्रिकता
    (C) तंत्रज्ञानशाही
    (D) तांत्रिक-लोकशाही

28. जरावा आदिवासी कोठे आढळतात ?
    (A) बिहार
    (B) अंदमान बेटे
    (C) आसाम
    (D) राजस्थान

29. खालीलपैकी कोणत्या घटकामुळे समाजामध्ये लिंगभाव भूमिका निर्माण होतात ?
    (A) जैविक भिन्नता
    (B) शिक्षण
    (C) सामाजिकीकरण
    (D) राज्यसंस्था

www.prepp.in

30. Who believed that caste system is based on the principles of hierarchy, the binary opposition of pure and impure ?
    (A) S. C. Dube
    (B) M. N. Srinivas
    (C) G. S. Ghurye
    (D) Louis Dumont

31. What is the percentage of disabled persons in the Indian population as per census 2011 ?
    (A) 1.1
    (B) 2.2
    (C) 3.3
    (D) 4.4

32. Which famous work of Marx mentions the following lines "History of all hitherto existing societies is the history of class struggle" ?
    (A) A Contribution to the Critique of Political Economy
    (B) The Poverty of Philosophy
    (C) Capital
    (D) The Communist Manifesto

30. खालीलपैकी कोणी 'जाती व्यवस्था ही श्रेणी रचनेच्या तत्त्वावर आधारित असून, त्यामध्ये शुद्ध आणि अशुद्ध ही द्वैती विभागणी आढळते' असे मत व्यक्त केले ?
    (A) एस. सी. दुबे
    (B) एम. एन. श्रीनिवास
    (C) जी. एस. घुर्ये
    (D) लुई ड्यूमो

31. विकलांग व्यक्तींची भारतीय लोकसंख्येतील टक्केवारी 2011 च्या जनगणनेनुसार किती आहे ?
    (A) 1.1
    (B) 2.2
    (C) 3.3
    (D) 4.4

32. 'समाजांचा इतिहास हा वर्गसंघर्षाचा इतिहास आहे' हे वाक्य मार्क्सच्या कोणत्या प्रसिद्ध साहित्य कृतीमध्ये येते ?
    (A) ए काँट्रीब्युशन टू द क्रिटिक ऑफ पोलिटिकल इकॉनॉमी
    (B) द पॉव्हर्टी ऑफ फिलॉसॉफी
    (C) कॅपिटल
    (D) द कम्युनिस्ट मॅनिफेस्टो

www.prepp.in

33. In which book social movements around local and neighbourhood rights are analysed by Manuel Castells ?
   (A) The Urban Question
   (B) The City and the Grassroots
   (C) The Rise of Network Society
   (D) The Power of Identity

34. Which one of the following is *correct* about secularism in India ?
   (A) Separation between state and religion
   (B) Equal treatment to all religions
   (C) Quality of education for all
   (D) Dual citizenship for all

35. According to Weber which of the following is not the characteristic of ideal types ?
   (A) Abstraction
   (B) Hypothesis
   (C) Analytical tool
   (D) Not found empirically anywhere

36. Who is the author of the book "Gender Troubles" ?
   (A) Ann Phillips
   (B) Patricia Hill Collins
   (C) Judith Butler
   (D) Sylvia Walby

33. मान्युअल कास्टेल्स यांनी कोणत्या पुस्तकात स्थानिक आणि शेजार हक्क यासंबंधीच्या सामाजिक चळवळींचे विश्लेषण केले आहे ?
   (A) दी अर्बन क्वेश्चन
   (B) दी सिटी अ‍ॅन्ड दी ग्रासरूटस्
   (C) दी राईज ऑफ नेटवर्क सोसायटी
   (D) दी पॉवर ऑफ आयडेंटीटी

34. खालीलपैकी कोणते विधान भारतातील धर्म-निरपेक्षतेबाबत बरोबर आहे ?
   (A) राज्य आणि धर्म यामध्ये अलगता
   (B) सर्व धर्मांना समान वागणूक
   (C) सर्वांसाठी गुणवत्तापूर्ण शिक्षण
   (D) सर्वांसाठी दुहेरी नागरिकत्व

35. वेबर यांच्या मते खालीलपैकी कोणते आदर्श प्रारूपाचे वैशिष्ट्य नाही ?
   (A) अमूर्तीकरण
   (B) गृहीतक
   (C) विश्लेषणात्मक साधन
   (D) प्रत्यक्ष अनुभवात कोठेच आढळत नाही

36. ''जेंडर ट्रबल्स'' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?
   (A) अ‍ॅन फिलिप्स
   (B) पॅट्रिशिआ हिल कॉलिन्स
   (C) ज्युडिथ बटलर
   (D) सिल्विया वॉल्बी

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

37. Homosexuality is :
   (A) The orientation of sexual activities towards same sex person
   (B) The orientation of sexual activities towards opposite sex person
   (C) The orientation of sexual activities towards same sex before marriage
   (D) The orientation of sexual activities towards same sex, but allowed only for men

38. Who proposed the pedagogy "Learner as a Co-creator of Knowledge" ?
   (A) C. W. Mills
   (B) Paulo Freire
   (C) R. K. Merton
   (D) E. B. Tylor

39. Which of the following works of Prem Chowdhry refers to the cases of Honour Killings ?
   (A) The Veiled Women
   (B) Gender Discrimination in Land Ownership
   (C) Political Economy of Production and Reproduction
   (D) Contentious Marriages, Eloping Couples

40. Test-retest method is used for determining :
   (A) Validity of test scores
   (B) Reliability of the test
   (C) Neither (A) nor (B)
   (D) Both (A) and (B)

37. समलैंगिकता म्हणजे :
   (A) समलिंगी व्यक्तीकडे लैंगिक कृतींसाठी अभिमुखता
   (B) भिन्नलिंगी व्यक्तीकडे लैंगिक कृतींसाठी अभिमुखता
   (C) समलिंगी व्यक्तीकडे विवाहाआधी लैंगिक कृतींसाठी अभिमुखता
   (D) केवळ पुरुषांसाठी समलिंगी व्यक्तीकडे लैंगिक कृतींसाठी अभिमुखतेची परवानगी

38. ''शिक्षणार्थी हा ज्ञान निर्मितीमध्ये सह-निर्माता असतो,'' ही अध्ययन पद्धती कोणी मांडली ?
   (A) सी. डब्लु. मिल्स
   (B) पावलो फ्रेईरे
   (C) आर. के. मर्टन
   (D) ई. बी. टायलर

39. प्रेम चौधरी यांचा खालीलपैकी कोणता अभ्यास ऑनर किलिंगच्या प्रकरणांना संदर्भित करतो ?
   (A) द व्हेल्ड वुमेन
   (B) जेंडर डिस्क्रिमिनेशन इन लँड ओनरशिप
   (C) पोलिटिकल इकॉनॉमी ऑफ प्रॉडक्शन अँड रिप्रॉडक्शन
   (D) कंटेन्शीअस मॅरेजेस, इलोपिंग कपल्स

40. चाचणी-पुनर्चाचणी पद्धत .... ठरवण्यासाठी वापरली जाते.
   (A) चाचणी गुणांक वैधता
   (B) चाचणीची विश्वासार्हता
   (C) (A) आणि (B) दोन्ही नाही
   (D) (A) आणि (B) दोन्ही

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

41. The farmer's long march in Maharashtra in March 2018 was fundamentally demanding ....
   (A) Credit facilities for the Kisans
   (B) Implementation of Swaminathan Report guidelines
   (C) Loan waivers as well as the implementation of the Forest Rights Act (FRA)
   (D) Loan waivers as well as fair price for crops

42. The debate on the mode of production in India centres around the issue :
   (A) A shift in Indian economy from a capitalist to a post-capitalist mode of production
   (B) A shift in Indian agriculture from a primitive to an Asiatic mode of production
   (C) A shift in Indian agriculture from a feudal to a capitalist mode of production
   (D) A shift in Indian Agriculture from an Asiatic to a colonial mode of production

41. महाराष्ट्रात मार्च 2018 मध्ये निघालेल्या शेतकऱ्यांच्या महामोर्चाची मुख्य मागणी .... ही होती.
   (A) शेतकऱ्यांना कर्ज सुविधा देणे
   (B) स्वामीनाथन आयोगाच्या शिफारसींची अंमलबजावणी करणे
   (C) शेतीवरील कर्जमाफी आणि वन हक्क कायद्याची अंमलबजावणी करणे
   (D) शेतीवरील कर्जमाफी आणि शेतमालाला योग्य भाव मिळवणे

42. भारतातील उत्पादन पद्धती संबंधित विवाद .... या प्रश्नाभोवती फिरतो.
   (A) भारतीय अर्थव्यवस्थेचे भांडवलशाही ते उत्तर-भांडवलशाही उत्पादन पद्धतीकडे परिवर्तन
   (B) भारतीय शेतीचे आदिम ते आशियाई उत्पादन पद्धतीकडे परिवर्तन
   (C) भारतीय शेतीचे सरंजामशाही ते भांडवलशाही उत्पादन पद्धतीकडे परिवर्तन
   (D) भारतीय शेतीचे आशियाई ते वसाहतवादी उत्पादन पद्धतीकडे परिवर्तन

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

43. Diaspora refers to :
   (A) Voluntary transactional migration
   (B) Migration from rural to urban areas
   (C) Human trafficking
   (D) Dispersal of an ethnic group from their homeland to foreign land

44. Which of the following is *not* related with property relations ?
   (A) Classes
   (B) Agrarian structure
   (C) Relations of production
   (D) Monetary relations

45. Unstructured observation is mostly used in :
   (A) Descriptive/Diagnostic studies
   (B) Exploratory/Formulative studies
   (C) Experimental studies
   (D) Analytical studies

46. Which of the following is *not* the objective of "National Mission for Green India" ?
   (A) Restoration of Wetlands
   (B) Agroforestry and Social Forestry
   (C) Disaster Management
   (D) Enhancing Tree Cover in Urban Areas

43. परदेशस्थ नागरिकत्व (Diaspora) म्हणजे :
   (A) ऐच्छिक आंतरराष्ट्रीय स्थलांतर
   (B) ग्रामीण ते शहरी स्थलांतर
   (C) मानवी वाहतूक
   (D) वांशिक गटाचे आपल्या जन्मभूमीतून परकीय भूमीकडे देशांतर

44. खालीलपैकी कोणते मालमत्तेच्या संबंधांशी संबंधित **नाही** ?
   (A) वर्ग
   (B) कृषक संरचना
   (C) उत्पादनाचे संबंध
   (D) पैशावर बेतलेले संबंध

45. असंरचित निरीक्षण सहसा .... मध्ये वापरले जाते.
   (A) वर्णनात्मक/निदानात्मक अध्ययन
   (B) अन्वेषणात्मक/परिचयात्मक अध्ययन
   (C) प्रयोगात्मक अध्ययन
   (D) विश्लेषणात्मक अध्ययन

46. खालीलपैकी कोणते ''नॅशनल मिशन फॉर ग्रीन इंडिया'' चे उद्दिष्ट **नाही** ?
   (A) पाणथळ जमिनीची पुनर्स्थापना
   (B) कृषिवनीकरण आणि सामाजिक वनीकरण
   (C) आपत्ती व्यवस्थापन
   (D) नागरी विभागात हरितीकरण करणे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

47. The Mahalanobis model was influenced by which of the following ?
    (A) Gandhian model
    (B) Soviet model
    (C) Latin American model
    (D) Democratic model

48. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other as Reason (R) :

    Assertion (A) : Haphazard development of cities has resulted into degradation of urban environment.

    Reason (R) : This is due to absence of urbanization policy in India.

    Select the *correct* answer from the codes given below :

    Codes :
    (A) Both (A) and (R) are correct and (R) is the correct explanation of (A)
    (B) Both (A) and (R) are correct, but (R) is not the correct explanation of (A)
    (C) (A) is true, but (R) is false
    (D) (A) is false, but (R) is true

49. Which among the following is not a major cause for cultural change ?
    (A) Invention
    (B) Discovery
    (C) Diffusion
    (D) Assertion of tradition

47. महालनोबीस प्रारूपावर .... चा प्रभाव होता.
    (A) गांधीवादी प्रारूप
    (B) सोव्हिएत प्रारूप
    (C) लॅटिन अमेरिकन प्रारूप
    (D) लोकशाही प्रारूप

48. खाली दोन विधाने दिली आहेत. त्यातील एक प्रतिपादन (A) आहे आणि दुसरे कारण (R) आहे :

    प्रतिपादन (A) : शहरांच्या अनियोजित विकासाचा परिणाम नागरी पर्यावरणाच्या ऱ्हासात झाला आहे.

    कारण (R) : याचे कारण भारतामध्ये नागरीकरणाच्या धोरणाचा अभाव हे आहे.

    खालील संकेतांकापैकी बरोबर उत्तर निवडा :

    संकेत :
    (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
    (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत, परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
    (C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे
    (D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

49. खालीलपैकी कोणते सांस्कृतिक बदलाचे मुख्य कारण नाही ?
    (A) कल्पकशोध
    (B) शोध
    (C) प्रसार
    (D) परंपराचा आग्रह

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

50. Epistemology can be understood as :
(A) Theory of knowledge
(B) Basis of methodology
(C) Methods and techniques
(D) Framework of data analysis

51. Whose name is closely associated with the concept "Little and Great Traditions" ?
(A) Louis Worth
(B) Judith Butler
(C) Robert Redfield
(D) Milton Singer

52. Which of the following programmes has been started by the Government of India for creating environmental awareness amongst the children ?
(A) Nature Lovers
(B) Soldiers of Nature
(C) National Green Crop
(D) E-Waste Management

53. Concept of 'symmetrical family' was propounded by ....
(A) P. Willmott and M. Young
(B) T. Parsons and R. Bales
(C) C. Harris
(D) R. Brown

50. ज्ञानमीमांसाशास्त्र म्हणजे ....
(A) ज्ञानाचा सिद्धांत
(B) पद्धतिशास्त्राचा आधार
(C) पद्धती व तंत्रे
(D) तथ्यांच्या विश्लेषणाची चौकट

51. खालीलपैकी कोणाचे नाव 'लघू आणि बृहद परंपरा' या संकल्पनेशी संबंधित आहे ?
(A) लुईस वर्थ
(B) जुडीथ बटलर
(C) रॉबर्ट रेडफिल्ड
(D) मिल्टन सिंगर

52. बालकांमध्ये पर्यावरणविषयक जागृती निर्माण करण्याच्या उद्देशाने भारत सरकारने कोणता कार्यक्रम चालू केला ?
(A) निसर्ग प्रेमी
(B) निसर्गाचे सैनिक
(C) नॅशनल ग्रीन क्रॉप
(D) इ-कचरा व्यवस्थापन

53. 'सममितीय कुटुंब' ही संकल्पना कोणी मांडलेली आहे ?
(A) पी. विलमॉट आणि एम. यंग
(B) टी. पार्सन्स आणि आर. बेल्स
(C) सी. हॅरीस
(D) आर. ब्राऊन

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

54. Which one of the following statements about Ethnicity is *incorrect* ?

(A) Involves we/they distinction

(B) Is only subjective

(C) Involves labelling

(D) Establishes boundaries

55. Which one of the following does *not* denote modernisation ?

(A) Changing dress style

(B) Changing ways of life

(C) Developing infrastructure

(D) Maintaining traditions

56. The secondary needs (the derived needs) as mentioned by Malinowski are ....

(A) Biological

(B) Psychological

(C) Social-structural and instrumental

(D) Symbolic and cultural

57. "In a working day, the value created by workers over and above the value of their labour time which goes to owners of the means of production to make profit in the market" is termed by Marx as :

(A) Surplus value

(B) Use value

(C) Production value

(D) Exchange value

54. वांशिकतेच्या संदर्भातील खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(A) ज्यात आम्ही/ते भेद समाविष्ट असतो

(B) फक्त व्यक्तिनिष्ठ आहे

(C) लेबलिंग समाविष्ट आहे

(D) सीमा स्थापित करते

55. खालीलपैकी कोणता मुद्दा आधुनिकतेचा निर्देश करत **नाही** ?

(A) पोषाख पद्धतीतील बदल

(B) जीवन पद्धतीतील बदल

(C) संसाधनांचा विकास

(D) परंपरांचे जतन

56. मॅलीनोवस्की यांनी उल्लेख केल्याप्रमाणे दुय्यम गरजा (साधित गरजा) या .... आहेत.

(A) जैविक

(B) मानसशास्त्रीय

(C) सामाजिक-संरचनात्मक आणि साधनभूत

(D) प्रतीकात्मक आणि सांस्कृतिक

57. ''एका कामाच्या दिवसात श्रमिकांनी त्यांच्या कामाच्या वेळेच्या मूल्यापेक्षा जास्त असे जे मूल्य निर्माण केलेले असते, ते उत्पादनाच्या साधनांच्या मालकाकडे बाजारातील नफा निर्माण करण्यासाठी जाते.'' मार्क्सने याला .... असे म्हटले आहे.

(A) वाढावा/अतिरिक्त मूल्य

(B) वापर मूल्य

(C) उत्पादन मूल्य

(D) विनिमय मूल्य

www.prepp.in

58. Growing digital divide in globalization is a matter of change in ....
(A) Material culture
(B) Non-material culture
(C) Popular culture
(D) Mass culture

59. The consequence of any cultural or social act, which is intended and recognised and contributes to the adaptation in a given system is called ....
(A) Latent function
(B) Manifest function
(C) Latent dysfunction
(D) Manifest dysfunction

60. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other as Reason (R) :

Assertion (A) : Discourse on domestic violence is not as loud as it should be.

Reason (R) : Domestic violence occurs within the four walls of the house.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :
(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
(C) (A) is true, but (R) is false
(D) (A) is false, but (R) is true

58. जागतिकीकरणातील वाढती संगणकीय विषमता हे .... क्षेत्रातील परिवर्तन होय.
(A) भौतिक संस्कृती
(B) अभौतिक संस्कृती
(C) लोकप्रिय संस्कृती
(D) लोक संस्कृती

59. कोणत्याही सांस्कृतिक किंवा सामाजिक क्रियेचा परिणाम, की जी उद्देशपूर्ण आणि मान्यताप्राप्त असते आणि ती अस्तित्वात असलेल्या व्यवस्थेमध्ये अनुकूलन साधण्यासाठी योगदान देते, त्याला .... असे म्हणतात.
(A) अप्रकट कार्य
(B) प्रकट कार्य
(C) अप्रकट अपकार्य
(D) प्रकट अपकार्य

60. खाली दोन विधाने दिली आहेत. त्यातील एक प्रतिपादन (A) आहे आणि दुसरे कारण (R) आहे :

प्रतिपादन (A) : कौटुंबिक हिंसाचारावरील संभाषिते जितकी तीव्र असायला हवीत, तितकी नाहीत.

कारण (R) : कौटुंबिक हिंसाचार घराच्या चार भिंतींमध्ये घडतो.

खालील संकेतांकापैकी योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :
(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत, परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
(C) (A) बरोबर आहे, पण (R) चूक आहे
(D) (A) चूक आहे, पण (R) बरोबर आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

61. When an overseer is called a junior engineer, it is an example of :
(A) Upward mobility
(B) Parallel mobility
(C) Fictitious mobility
(D) Occupational mobility

62. Who used the term 'avtar' to denote a new form of caste ?
(A) Andre Beteille
(B) Yogendra Singh
(C) S. C. Dube
(D) M. N. Shrinivas

63. Who is the author of *'The Urban Question : A Marxist Approach'* ?
(A) D. Harvey
(B) M. Castells
(C) P. Saunders
(D) L. Sawers

64. "The end of patriarchialism with more divorces, less marriages, more use of reproductive technologies and women's denial to patriarchal authority" is suggested by ....
(A) A. Giddens
(B) M. Castells
(C) J. Butler
(D) B. Freiden

61. जेव्हा एखादया मुकादमाला ज्युनिअर इंजिनिअर म्हणून संबोधले जाते, हे उदाहरण .... याचे आहे.
(A) ऊर्ध्वगामी गतिमत्व
(B) समांतर गतिमत्व
(C) कल्पित गतिमत्व
(D) व्यावसायिक गतिमत्व

62. जातीच्या नव्या रूपाचा उल्लेख करताना 'अवतार' या संज्ञेचा उपयोग कोणी केला ?
(A) आंद्रे बेत्तेयी
(B) योगेंद्र सिंग
(C) एस. सी. दुबे
(D) एम. एन. श्रीनिवास

63. **'द अर्बन क्वेश्चन : ए मार्क्सिस्ट ॲप्रोच'** या पुस्तकाचे लेखक कोण ?
(A) डी. हार्वे
(B) एम्. कास्टल
(C) पी. सॉन्डर्स
(D) एल्. सॉवर्स

64. ''वाढलेले घटस्फोट, कमी प्रमाणात होणारे विवाह, पुनरुत्पादनाच्या तंत्रज्ञानाचा वाढता वापर आणि पुरुष प्रधान अधिकारांना स्त्रियांनी दिलेला नकार यातून पुरुष प्रधानतावादाचा अंत होत आहे'' असे कोणी सुचवले आहे ?
(A) ए. गिडन्स
(B) एम्. कास्टल्स
(C) जे. बटलर
(D) बी. फ्रीडन

Prepp
Your Personal Exams Guide

65. The tribal movements in north-eastern parts of India were launched mainly for seeking :
    - (A) Socio-cultural status
    - (B) Forest based rights
    - (C) Political autonomy
    - (D) Movement against economic exploitation

66. Who proposes 'The iron law of oligarchy' ?
    - (A) Robert Merton
    - (B) Max Weber
    - (C) Karl Marx
    - (D) Robert Michels

67. Which is the odd one out with regards to the Millennium Development Goals ?
    - (A) Eradication of Poverty
    - (B) Reduce Child Mortality
    - (C) Achieve Universal Primary Education
    - (D) Shelter for all

68. 'Disneyisation' term is coined by ....
    - (A) Bauman
    - (B) Bryman
    - (C) Bourdieu
    - (D) Ritzer

65. भारतातील उत्तर-पूर्व भागातील आदिवासी चळवळी या प्रामुख्याने कशासाठी सुरू झाल्या ?
    - (A) सामाजिक-सांस्कृतिक दर्जा
    - (B) जंगलावर आधारित हक्क
    - (C) राजकीय स्वायत्तता
    - (D) आर्थिक शोषणाच्या विरोधात चळवळ

66. 'अल्पजनशाहीचा पोलादी सिद्धांत' कोणी मांडला ?
    - (A) रॉबर्ट मर्टन
    - (B) मॅक्स वेबर
    - (C) कार्ल मार्क्स
    - (D) रॉबर्ट मिशेल्स

67. खालीलपैकी कोणते एक सहस्रक विकास ध्येयाचा भाग नाही ?
    - (A) दारिद्र्याचे निर्मूलन
    - (B) बालमृत्यू कमी करणे
    - (C) सार्वत्रिक प्राथमिक शिक्षणाचे ध्येय गाठणे
    - (D) सर्वांसाठी निवारा

68. 'डिस्नेआयझेशन' हा शब्द .... यांनी तयार केला.
    - (A) बॉऊमन
    - (B) ब्रायमन
    - (C) बुर्द्यू
    - (D) रिट्झर

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

69. Disadvantage of participant observation is :
   (A) False image
   (B) Misinterpretation
   (C) Confusion
   (D) Too much of identification

70. All gender issues must be addressed and integrated at all levels of society, politics and programmes. This view is called :
   (A) Gender Justice
   (B) Gender Mainstreaming
   (C) Gender budgeting
   (D) Gender equality

71. Which one of the following is most inequitable metropolitan city of India as per Gini-coefficient as a measure of inequality ?
   (A) Mumbai
   (B) Meerut
   (C) Bengaluru
   (D) Kolkata

72. Who described post-modernism as "incredulity towards the meta-narratives" ?
   (A) Baudrillard
   (B) Bauman
   (C) Lyotard
   (D) Foucault

69. सहभागी निरीक्षणाचा तोटा म्हणजे ....
   (A) चुकीची प्रतिमा
   (B) चुकीचे अर्थबोधन
   (C) गोंधळ
   (D) अती जवळीक

70. सर्व लिंगभावविषयक प्रश्नांनी समाज, राजकारण आणि कार्यक्रमांना सर्व स्तरावर संबोधित आणि एकीकृत केले पाहिजे. याला काय म्हणतात ?
   (A) लिंगभाव न्याय
   (B) लिंगभावाचे मुख्य प्रवाहीकरण
   (C) लिंगभावाधारित अर्थसंकल्पीकरण
   (D) लिंगभाव समानता

71. विषमतेचा मानदंड म्हणून गिनी-गुणांकानुसार खालीलपैकी कोणते भारतातील महानगर सर्वाधिक विषमन्यायी आहे ?
   (A) मुंबई
   (B) मेरठ
   (C) बेंगलुरू
   (D) कोलकाता

72. "अतिकथनांबद्दल अविश्वसनीयता" असे उत्तर-आधुनिकतावादाचे वर्णन कोणी केले आहे ?
   (A) बॉड्रीलार्
   (B) बॉऊमन
   (C) ल्योतार्
   (D) फूको

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

73. When knowledge is only a commodity :
    (A) Information is not knowledge
    (B) Technology becomes important
    (C) Knowledge is narrative
    (D) Spiritual knowledge is important

74. Which type of development projects have displaced maximum number of persons ?
    (A) Mines
    (B) Dams
    (C) Industrial
    (D) Wildlife sanctuaries

75. E. Said's orientalism referred to :
    (A) Essentialising the Non-Western World
    (B) Glorifying the Eastern World
    (C) Demonising the Middle East
    (D) War with Iran

76. Structured interview helps in ....
    (A) Standardisation
    (B) Interpretation
    (C) Deconstruction
    (D) Discourse analysis

77. Which of the following features of the Domestic Violence Act, 2005 is *incorrect* ?
    (A) Includes abuse that is physical, sexual, verbal, emotional and economic
    (B) Covers wife, live-in partner, sisters, widows and mothers
    (C) Deals with women's harassment at the workplace
    (D) Recognizes women's right to reside in the matrimonial home

73. जेव्हा ज्ञान हे केवळ विक्रेय वस्तू असते :
    (A) माहिती हे ज्ञान नसते
    (B) तंत्रज्ञानाचे महत्त्व वाढते
    (C) ज्ञान हे कथन असते
    (D) आध्यात्मिक ज्ञान महत्त्वपूर्ण असते

74. खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या विकास प्रकल्पांमुळे सर्वात जास्त लोकांचे विस्थापन झाले आहे ?
    (A) खाणी
    (B) धरणे
    (C) औद्योगिक
    (D) वन्यजीव अभयारण्य

75. इ. साईद यांचा पौर्वात्यवाद .... सूचित करतो.
    (A) बिगर पाश्चात्त्य जगाचे एकसत्वीकरण
    (B) पौर्वात्य जगाचे गौरवीकरण
    (C) मध्यपूर्वेचे राक्षसीकरण
    (D) इराणसोबतचे युद्ध

76. संरचित मुलाखतीची .... मध्ये मदत होते.
    (A) प्रमाणीकरण
    (B) अन्वयार्थ लावणे
    (C) विरचना
    (D) संभाषितांचे विश्लेषण

77. कौटुंबिक हिंसाचार कायदा, 2005 मधले खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य चूक आहे ?
    (A) शारीरिक, लैंगिक, शाब्दिक, भावनिक आणि आर्थिक गैरवर्तनाचा समावेश
    (B) पत्नी, लिव्ह-इन जोडीदार, बहिणी, विधवा स्त्रिया आणि आई यांचा समावेश
    (C) कामाच्या ठिकाणच्या महिलांच्या लैंगिक छळवणूकीचा समावेश
    (D) स्त्रीचा वैवाहिक घरामध्ये राहण्याचा अधिकार मान्य

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

78. A .... is anything that carries a particular meaning recognized by people who share a culture.

(A) Value

(B) Belief

(C) Moral

(D) Symbol

79. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other as Reason (R) :

Assertion (A) : The patriarchal family, the comerstone of patriarchialism, is being challenged at the turn of the millennium.

Reason (R) : Most self-conscious educated women prefer to live alone.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

78. .... म्हणजे असे काही की ज्यामुळे समान संस्कृती वाटून घेणाऱ्या व्यक्तींमध्ये विशिष्ट अर्थ लावणे शक्य होते.

(A) मूल्य

(B) श्रद्धा

(C) नैतिकता

(D) संकेत

79. खाली दोन विधाने दिली आहेत. त्यातील एक प्रतिपादन (A) आहे आणि दुसरे कारण (R) आहे :

प्रतिपादन (A) : पुरुष प्रधानतावादाचा पायाचा दगड असणार्या पुरुषप्रधान कुटुंबालसहस्रक बदलताना आव्हान मिळत आहे.

कारण (R) : बहुतेक स्वत्वाची जाणीव असणाऱ्या शिक्षित स्त्रिया एकटे राहणे पसंत करतात.

खालील संकेतांकापैकी बरोबर उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत, परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

80. Which of the following is not *correct* about the structured observation ?
   (A) The observer must carefully define the units to be observed
   (B) Must focus on selection of pertinent data
   (C) It is not necessary to record the information
   (D) Standardization of conditions must go along with it

81. Which one of the following is true about the questionnaire method ?
   (A) Ensures greater proportion of returns
   (B) Contains specific and clear-cut directions
   (C) Administered on all types of subjects
   (D) Easy to understand the content of the questions

82. Agency refers to :
   (A) Normative behaviour of an individual
   (B) Rebellion
   (C) Individual's political action
   (D) Capacity of an individual to act independently

80. खालीलपैकी संरचित निरीक्षणाविषयी अयोग्य काय आहे ?
   (A) निरीक्षकाने निरीक्षणासाठीच्या एककांची काळजीपूर्वक व्याख्या केली पाहिजे
   (B) सुयोग्य तथ्यांच्या निवडीवर लक्ष केंद्रित करावे
   (C) माहिती नोंदवणे गरजेचे नसते
   (D) परिस्थितीचे प्रमाणीकरण सोबत व्हावे

81. प्रश्नावली पद्धतीच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते एक विधान बरोबर आहे ?
   (A) मोठ्या प्रमाणात परताव्याची खात्री
   (B) नेमक्या आणि सुस्पष्ट सूचनांचा समावेश
   (C) सर्व प्रकारच्या विषयांसाठी कार्यान्वित करण्याजोगी
   (D) प्रश्नांचा आशय समजण्यासाठी सुलभ

82. कर्तेपण म्हणजे :
   (A) व्यक्तीचे नियमनात्मक वर्तन
   (B) विद्रोह
   (C) व्यक्तीची राजकीय कृती
   (D) व्यक्तीची स्वतंत्रपणे कृती करण्याची क्षमता

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

83. Environmental sociology generally focusses on the ....
   (A) Social dimensions of either the natural environment or the human-built environment
   (B) Environmental and economic dimensions of society
   (C) Social dimensions of people associated with environment
   (D) All environmental issues

84. As per India's Census 2011, youth (15-24 years) constitutes what percentage of India's total population ?
   (A) 19.1
   (B) 23.1
   (C) 34.1
   (D) 37.1

85. Which one of the following is a probability sampling ?
   (A) Snowball sampling
   (B) Cluster sampling
   (C) Quota sampling
   (D) Accidental sampling

86. Whose names are associated with the book "Manufacturing Consent : The Political Economy of the Mass Media" ?
   (A) Sussman, G. and Galizio, L.
   (B) Edward, S. Herman and Noam Chomsky
   (C) Robinson, J.P. and Davis, D.K.
   (D) McQuail, D. and Windahl W.

83. पर्यावरणीय समाजशास्त्र सामान्यपणे .... वर भर देते.
   (A) एकतर नैसर्गिक पर्यावरणाच्या सामाजिक बाजू अथवा मानव निर्मित पर्यावरण
   (B) समाजाची पर्यावरणीय आणि आर्थिक बाजू
   (C) पर्यावरणाशी निगडित लोकांच्या सामाजिक बाजू
   (D) सर्व पर्यावरणीय प्रश्न

84. 2011 च्या भारतीय जनगणनेनुसार, एकूण लोकसंख्येच्या किती टक्के लोकसंख्या तरुणांची (15-24 वर्षे) आहे ?
   (A) 19.1
   (B) 23.1
   (C) 34.1
   (D) 37.1

85. खालीलपैकी कोणते एक संभाव्य नमुना आहे ?
   (A) स्नोबॉल नमुना
   (B) पुंजका नमुना
   (C) कोटा नमुना
   (D) अकल्पित नमुना

86. खालीलपैकी कोणती नावे "मॅन्युफॅक्चरींग कन्सेंट : द पॉलीटिकल इकॉनॉमी ऑफ द मास मिडिया" या पुस्तकाशी संबंधित आहेत ?
   (A) सुसमन, जी. आणि गालीझीयो, एल.
   (B) एडवर्ड, एस. हरमन आणि नोम चोमस्की
   (C) रॉबिन्सन, जे. पी. आणि डेव्हीस, डी. के.
   (D) मॅक्वेल, डी. आणि विन्डाल डब्ल्यू.

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

87. Which approach focusses on the feature that reproduction and economic roles are linked to gender inequalities of masculinity and feminity ?
    (A) Welfare approach
    (B) Women in development
    (C) Efficiency approach
    (D) Gender and development

88. Which of the following viewpoints has not been envisaged by Radhakamal Mukerjee ?
    (A) The fusion of empirical and normative approaches
    (B) Interdisciplinary approach to study social issues
    (C) Inclusion of value component of facts in the study of society
    (D) Rationalization of tradition

89. A hypothesis is not essential for :
    (A) Positivist research
    (B) Ethnography
    (C) Epistemology
    (D) Survey

90. Unorganized sector is different from organized sector in :
    (A) Length of employment
    (B) Unemployment
    (C) Migration
    (D) Social security measures

87. कोणता दृष्टीकोन पुरुषत्व आणि स्त्रीत्व या लिंगभाव विषमतांशी पुनरुत्पादन व आर्थिक भूमिका ही वैशिष्ट्ये जोडलेली असतात, या मुद्द्यावर लक्ष केंद्रित करतो ?
    (A) कल्याणकारी दृष्टीकोन
    (B) विकासातील महिला
    (C) कार्यक्षमता दृष्टीकोन
    (D) लिंगभाव आणि विकास

88. खालीलपैकी कोणता मतप्रवाह राधाकमल मुखर्जी यांनी परिकल्पित केलेला नाही ?
    (A) अनुभवात्मक आणि प्रमाणदर्शक दृष्टीकोनाचे एकत्रीकरण
    (B) सामाजिक प्रश्नांचा अध्ययनासाठी आंतर-विद्याशाखीय दृष्टीकोन
    (C) समाजाच्या अध्ययनात वास्तवासंबंधी मूल्य घटकांचे समावेशन
    (D) परंपरांचे तार्किकीकरण

89. गृहीतक .... मध्ये गरजेचे नाही.
    (A) प्रत्यक्षार्थवादी संशोधन
    (B) लोकालेख
    (C) ज्ञानमीमांसाशास्त्र
    (D) सर्वेक्षण

90. असंघटित क्षेत्र संघटित क्षेत्रापेक्षा .... यामुळे वेगळे आहे.
    (A) रोजगाराचा अवधी
    (B) बेरोजगारी
    (C) स्थलांतर
    (D) सामाजिक सुरक्षेचे उपाय

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

91. The book entitled "Protestant Ethic and Spirit of Capitalism" examines the relationship between ....
   (A) Religion and Polity
   (B) Economy and Polity
   (C) Religion and Economy
   (D) Economy and Environment

92. Which word is used by Edward Said to describe the Western scholarship about the Eastern World ?
   (A) Structuralism
   (B) Orientalism
   (C) Marxism
   (D) Colonialism

93. According to Talcott Parsons which are the two functions of family ?
   (A) Rearing of child and socialisation
   (B) Primary socialization and personality stabilization
   (C) Personality development and stabilization
   (D) Maintain kinship network and socialization

91. 'प्रोटेस्टंट इथिक्स अँड स्पीरिट ऑफ कॅपीटॅलीझम' या पुस्तकामध्ये कोणत्या दोन घटकांमधील सहसंबंध दर्शवलेले आहेत ?
   (A) धर्म आणि राज्यसंस्था
   (B) अर्थव्यवस्था आणि राज्यसंस्था
   (C) धर्म आणि अर्थव्यवस्था
   (D) अर्थव्यवस्था आणि पर्यावरण

92. पौर्वात्य जगाविषयी पाश्चिमात्य व्यासंग वर्णन करण्यासाठी एडवर्ड साईद यांनी कोणता शब्द वापरला आहे ?
   (A) संरचनावाद
   (B) पौर्वात्यवाद
   (C) मार्क्सवाद
   (D) वसाहतवाद

93. टॉलकॉट पार्सन्सच्या मते कुटुंबाची कोणती दोन कार्ये आहेत ?
   (A) बालसंगोपन आणि सामाजिकीकरण
   (B) प्राथमिक सामाजिकीकरण आणि व्यक्तिमत्त्व स्थिरीकरण
   (C) व्यक्तिमत्त्व विकास आणि स्थिरीकरण
   (D) आप्तसंबंध देखभाल आणि सामाजिकीकरण

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

94. Find out which of the following is a part of the exploratory or formulative studies ?

(A) Analysis of 'insight-stimulating' cases

(B) Description of group characteristics

(C) Testing of hypothesis

(D) Variable analysis

95. Who among the following considered that the relationship between orient and occident is one of power, domination and hegemony ?

(A) Anthony Giddens

(B) Manuel Castells

(C) Pierre Bourdieu

(D) Edward Said

96. Who among the following uses both the processes-opposition and mediation ?

(A) Claude Levi-Strauss

(B) Clifford Geertz

(C) T. Parson

(D) M. Foucault

94. खालीलपैकी कोणते अन्वेषणात्मक व परिचयात्मक अध्ययनाचा भाग आहे, ते ओळखा :

(A) 'अंतर्दृष्टी प्रेरक' व्यष्टींचे विश्लेषण

(B) समूहाच्या वैशिष्ट्यांचे वर्णन

(C) गृहीतकांची चाचणी

(D) चल विश्लेषण

95. खालीलपैकी कोणी पौर्वात्य व पाश्चिमात्य समाजातील नाते हे सत्ता, वर्चस्व व प्रभुत्वाचे आहे, असे मानले ?

(A) अँथनी गिडन्स

(B) मॅन्युएल कस्टल्स

(C) पिएरे बूर्द्यू

(D) एडवर्ड साईद

96. खालीलपैकी कोणी 'विरोध' आणि 'मध्यस्थी' या दोन्ही प्रक्रियांचा उपयोग केला ?

(A) क्लॉड लेव्हीस्ट्रॉस

(B) क्लीफर्ड गीर्टज

(C) टॉलकॉट पार्सन्स

(D) एम. फूको

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

97. Who is credited with introducing the study of kinship systems to the gender studies ?
    (A) Neera Desai
    (B) Leela Dube
    (C) Irawati Karve
    (D) Vina Majumdar

98. Which of the following is not the type of 'capital' given by Bourdieu in his theory ?
    (A) Cultural
    (B) Symbolic
    (C) Economic
    (D) Religious

99. A movement which combines spiritual, religious and social issues is best known as :
    (A) Reform movement
    (B) Alternative movement
    (C) Transformative movement
    (D) Millennium movement

100. Which one of the following has the highest growth rate during 2001-2011 ?
    (A) Statutory town
    (B) Census town
    (C) Outgrowth
    (D) Urban agglomeration

97. लिंगभाव अध्ययनासाठी आप्तसंबंध व्यवस्थांच्या अध्ययनाची ओळख करण्याचे श्रेय कोणाचे आहे ?
    (A) नीरा देसाई
    (B) लीला दुबे
    (C) इरावती कर्वे
    (D) वीणा मजुमदार

98. खालीलपैकी 'भांडवलाचा' कोणता प्रकार बोर्दू यांनी त्यांच्या सिद्धांतामध्ये दिला नाही ?
    (A) सांस्कृतिक
    (B) प्रतीकात्मक
    (C) आर्थिक
    (D) धार्मिक

99. जी चळवळ अध्यात्मिक, धार्मिक आणि सामाजिक प्रश्नांना एकत्र करते तिला .... म्हणून ओळखले जाते.
    (A) सुधारणा चळवळ
    (B) पर्यायी चळवळ
    (C) परिवर्तनात्मक चळवळ
    (D) सहस्रावधी चळवळ

100. 2001-2011 दरम्यान खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा वाढीचा दर अत्युच्च होता ?
    (A) वैधानिक शहर
    (B) जनगणना शहर
    (C) बाह्यवाढ
    (D) शहरी समुच्चय

www.prepp.in

Your Personal Exams Guide

ROUGH WORK

Your Personal Exam Guide